

Datum
2020-04-07Diarienummer
Dnr Af-2020/00087848Avsändarens referens
Fi2020/00389/S1Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Remissyttrande: Fler ruttjänster och höjt tak för rutavdraget (SOU 2020:5)

Arbetsförmedlingen yttrar sig i de delar av förslaget som kan bedömas påverka utvecklingen på arbetsmarknaden och som därmed direkt eller indirekt kan påverka Arbetsförmedlingens verksamhet.

Sammanfattning

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget om fler ruttjänster och höjt tak för rutavdraget. Myndigheten vill dock understryka att det är viktigt att dessa arbetstillfällen gagnar personer med svag förankring på svensk arbetsmarknad, för att reformen ska uppfylla sitt syfte att få in fler av dessa personer på arbetsmarknaden. Befintlig kunskap om ruttjänster pekar på bristande träffsäkerhet vad gäller att skapa arbetstillfällen för denna målgrupp, varför regeringen bör överväga åtgärder som i högre grad villkorar rutavdraget.

Arbetsförmedlingens synpunkter

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget om fler ruttjänster och höjt tak för rutavdraget. Myndigheten har i tidigare remissyttrandet framfört en positiv inställning till rutavdraget och bland annat tillstyrkt tidigare förslag om utvidgning motiverat med att det kan förväntas ha positiva sysselsättningseffekter.¹ Vidare har myndigheten belyst att en subvention av detta slag även medför oönskade konsekvenser, eftersom rutavdraget är en skatterabatt med en varaktig utformning som riktas mot vissa specifika verksamheter. På sikt riskerar permanenta subventioner att snedvrider konkurrensen och bidra till en överkonsumtion av den subventionerade varan eller tjänsten på bekostnad av andra.²

Förslagen som läggs fram i denna utredning kan i viss utsträckning förväntas stimulera sysselsättningen i de sektorer av ekonomin som

¹ Se Arbetsförmedlingens tidigare remissyttrandet Höjt tak för rutavdrag (Dnr Af-2019/00036949), Kompletteringar av RUT-avdraget (Dnr Af-2015/654575) och Förändringar i husavdraget (Dnr Af-2015/164922).

² Höjt tak för rutavdrag (Dnr Af-2019/00036949).

Datum
2020-04-07Diarienummer
Dnr Af-2020/00087848

underlättar inträdet på arbetsmarknaden för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Fler arbetstillfällen för dessa personer minskar risken för att de hamnar i långtidsarbetslöshet hos Arbetsförmedlingen. Myndigheten menar att en grundläggande förutsättning för att det uttalade målet med reformen ska uppnås är att den riktas mot personer som har en svag förankring till arbetsmarknaden.

Tillväxtanalys har i en studie nyligen konstaterat att rutreformen hitintills till stor del inte fångar upp målgruppen som står långt ifrån arbetsmarknaden. Enligt studien är det en stor andel personer med gymnasial/eftergymnasial utbildning och/eller personer som nyligen har lämnat en anställning som får sysselsättning genom ruttjänster. Arbetsförmedlingen instämmer därför med studiens rekommendation att beslutsfattare bör överväga åtgärder som i större utsträckning villkorar rutavdraget för att öka träffsäkerheten med reformen och därmed skapa arbetstillfällen för personer med svag anknytning till arbetsmarknaden.³

I utredningen belyser man att det utifrån direktivet är otydligt om förslagen ska leda till ökad sysselsättning generellt eller enbart till att fler som är bosatta i Sverige sysselsätts.⁴ Det finns flera studier som visar att en betydande andel av de som arbetar inom rutföretag inte har varit bosatta och folkbokförda i Sverige utan att de kommit som arbetskraftsinvandrare eller flyttat hit från andra EU/ESS-länder.⁵ Det är en förutsättning att veta på vilket sätt regeringen avser påverka sysselsättningen med reformen, för att kunna avgöra om utvidgningen av ruttjänsterna är ändamålsenlig.

Sammantaget ser Arbetsförmedlingen positivt på reformer som skapar nya jobb och därmed ökar sysselsättningen samt minskar arbetslösheten. Det är dock viktigt att ovanstående indikationer på brister i träffsäkerheten utreds och tas i beaktande samt att syftet med reformen är tydligt och upprätthålls även vid en utvidgning.

Beslutet i ärendet har fattats av generaldirektör Maria Mindhammar. Föredragande har varit Emma Wigren, Analysavdelningen. Övriga som

³ Tillväxtanalys 2020:01 *Skattesubventioner riktade till branscher – vad ger de för sysselsättningseffekter?*

⁴ Se s. 242.

⁵ Se sammanställning över tidigare rapporter s. 84. Vidare har Riksrevisionen nyligen rekommenderat regeringen att beakta den potentiella arbetskraftsinvandringen vid utformningen av åtgärder som syftar till att öka sysselsättningen och det gäller inte minst åtgärder som syftar till att öka sysselsättningen bland dem med svag anknytning till arbetsmarknaden. Riksrevisionen 2020:2 *Rutavdraget – konsekvenser av reformen.*

Datum
2020-04-07

Diarienummer
Dnr Af-2020/00087848

deltagit i den slutliga handläggningen är tf. enhetschef för Utvärdering
Anders Ljungberg samt sektionschef Helena Persson.

Maria Mindhammar, generaldirektör

Emma Wigren,
kvalificerad handläggare